

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 366/7076/2023

Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 12 października 2023 r

DECYZJA

Nr FEPD.03.01-IZ.00-0001/23-00

o dofinansowaniu Projektu

„Łapy - Roszki Wodzki - Wysokie Mazowieckie - budowa i rozbudowa dróg wojewódzkich Nr 681 Nr 682 i 678 wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz budową 4 obwodnic”

Nr Projektu FEPD.03.01-IZ.00-0001/23

w ramach

Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027

Priorytetu III. Lepiej skomunikowany region,

Działania 3.1 Transport regionalny,

zwana dalej „Decyzją”, podjęta w Białymstoku w dniu 12.10.2023r. Uchwałą Zarządu Województwa Podlaskiego nr 366/7076/2023

Działając na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, w związku z art. 8 ust. 2 pkt 3 i art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz mając na uwadze, iż Beneficjentem Projektu jest Województwo Podlaskie, Zarząd Województwa Podlaskiego, uchwala, co następuje:

§ 1

Ilekczo w Decyzji jest mowa o następujących aktach prawnych:

- 1) **Prawie zamówień publicznych** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, zwaną dalej „ustawą Pzp”;
- 2) **Rozporządzeniach pomocowych** – należy przez to rozumieć stosowne rozporządzenia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 uwzględniające postanowienia:
 - „**rozporządzenia nr 651/2014**” – rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
 - „**rozporządzenia nr 1407/2013**” – rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
- 3) **Rozporządzeniu ogólnym** – należy przez to rozumieć *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz*

na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;

- 4) **„RODO”** - należy przez to rozumieć *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);*
- 5) **Ustawie o finansach publicznych** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwaną dalej UFP;
- 6) **Ustawie wdrożeniowej** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;
- 7) **Ustawie VAT** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

§ 2

Ilekróć w Decyzji jest mowa o:

- 1) **Beneficjencie** – należy przez to rozumieć Województwo Podlaskie, wykonujące obowiązki i uprawnienia Beneficjenta poprzez Jednostkę właściwą, do której zadań należy realizacja Projektu, określoną w uchwale nr 366/7076/2023 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 12 października 2023 r. Beneficjentem jest również Partner i podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków wskazany we wniosku o dofinansowanie, chyba że z treści Decyzji wynika, że chodzi o Beneficjenta jako stronę Decyzji;
- 2) **BGK** – należy przez to rozumieć Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 3) **CST2021** – należy przez to rozumieć aplikację główną centralnego systemu teleinformatycznego, która służy m.in. do wspierania procesów związanych z obsługą Projektu od dnia podjęcia Decyzji;
- 4) **Decyzji** – należy przez to rozumieć niniejszą Decyzję o dofinansowaniu Projektu, określającą w szczególności warunki przekazania i wykorzystania dofinansowania;
- 5) **danych osobowych** - należy przez to rozumieć dane osobowe w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. *w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);*
- 6) **dniach roboczych** - należy przez to rozumieć dni z wyłączeniem sobót i dni ustawowo wolnych od pracy w rozumieniu ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy;
- 7) **dofinansowaniu** – należy przez to rozumieć dofinansowanie, o którym mowa w art. 2 pkt 3 Ustawy wdrożeniowej;
- 8) **finansowaniu UE** – należy przez to rozumieć zgodnie z art. 2 pkt 4 Ustawy wdrożeniowej, środki pochodzące z budżetu środków europejskich, o którym mowa w art. 117 ust. 1 UFP, oraz podlegające refundacji przez Komisję Europejską środki budżetu państwa przeznaczone na realizację projektów pomocy technicznej, wypłacane na rzecz beneficjenta albo wydatkowane

przez państwową jednostkę budżetową w ramach projektu – w przypadku regionalnego programu operacyjnego;

- 9) **IZ** – należy przez to rozumieć Instytucję Zarządzającą działającą w oparciu o art. 8 pkt 2 Ustawy wdrożeniowej - Zarząd Województwa Podlaskiego;
- 10) **IK UP** – należy przez to rozumieć Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa 2021-2027;
- 11) **nieprawidłowości** – należy przez to rozumieć nieprawidłowość w rozumieniu art. 2 pkt 17 Ustawy wdrożeniowej;
- 12) **okresie trwałości** – należy przez to rozumieć czas, w jakim inwestycja będąca przedmiotem projektu musi zostać utrzymana bez zmiany, o której mowa w art. 65 Rozporządzenia ogólnego;
- 13) **Partnerze** – należy przez to rozumieć podmiot, o którym mowa w art. 39 ust. 1 Ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony we wniosku o dofinansowanie Projektu, realizujący wspólnie z Beneficjentem (i ewentualnie innymi Partnerami) Projekt na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do Projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe;
- 14) **płatności końcowej** – należy przez to rozumieć płatność kwoty obejmującej dofinansowanie na realizację Projektu, ujętą we wniosku o płatność, przekazaną Beneficjentowi po zakończeniu finansowym realizacji Projektu oraz spełnieniu warunków określonych w Decyzji;
- 15) **płatności pośredniej** – należy przez to rozumieć płatność kwoty obejmującej dofinansowanie na realizację Projektu w trakcie jego realizacji, ujętą we wniosku o płatność, przekazaną Beneficjentowi po spełnieniu warunków określonych w Decyzji;
- 16) **płatności z budżetu środków europejskich** – należy przez to rozumieć część dofinansowania pochodzącą ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 UFP, w szczególności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, przekazywaną na podstawie umowy rachunku bankowego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 UFP;
- 17) **Portalu Funduszy Europejskich** – należy przez to rozumieć stronę internetową pod adresem: www.funduszeuropejskie.gov.pl
- 18) **Programie** – należy przez to rozumieć Program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027;
- 19) **Projekcie** – należy przez to rozumieć przedsięwzięcie w rozumieniu art. 2 pkt 22 Ustawy wdrożeniowej, określone we wniosku o dofinansowanie nr WND-FEPD.03.01-IZ.00-0001/23 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, który stanowi załącznik nr 1 do Decyzji;
- 20) **rachunku bankowym Beneficjenta** – należy przez to rozumieć wyodrębniony rachunek bankowy:
 - a) nr 97 1090 2590 0000 0001 5256 7708, Województwa Podlaskiego w Białymstoku, prowadzony w banku SANTANDER BANK POLSKA S.A.;
 - b) nr 53 1090 2590 0000 0001 55681133, Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku, prowadzony w banku SANTANDER BANK POLSKA S.A.;

- c) nr 53 1500 1344 1213 4006 7550 0000, Województwa Podlaskiego w Białymstoku, prowadzony w banku SANTANDER BANK POLSKA S.A.;
- 21) **rachunku bankowym IZ** – należy przez to rozumieć wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego nr, prowadzony w....., na którym są gromadzone środki na wypłatę współfinansowania krajowego z budżetu państwa;
- 22) **refundacji** – należy przez to rozumieć zwrot Beneficjentowi faktycznie poniesionych i w całości zapłaconych wydatków kwalifikowalnych na realizację Projektu, dokonywany po spełnieniu warunków określonych w Decyzji;
- 23) **rozpoczęciu realizacji Projektu** – należy przez to rozumieć datę poniesienia pierwszego wydatku (kwalifikowalnego lub niekwalifikowalnego) w ramach Projektu (dotyczy również prac przygotowawczych), datę podpisania umowy z wykonawcą lub datę podjęcia Decyzji o dofinansowaniu Projektu (w zależności od tego, która data jest wcześniejsza), zgodną z wnioskiem o dofinansowanie Projektu;
- 24) **SZOP** – należy przez to rozumieć Szczegółowy Opis Priorytetów programu określający w szczególności zakres działań realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027;
- 25) **środkach europejskich** – należy przez to rozumieć część lub całość dofinansowania pochodzącą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- 26) **wkładzie własnym** – należy przez to rozumieć środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez Beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną Beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną Beneficjentowi) na podstawie niniejszej Decyzji;
- 27) **wniosku o płatność** – należy przez to rozumieć dokument, sporządzony przez Beneficjenta według wzoru określonego przez IZ, który służy wnioskowaniu o refundację poniesionych wydatków kwalifikowalnych (w formie płatności pośredniej lub końcowej), wnioskowaniu o zaliczkę lub jej rozliczeniu albo raportowaniu postępu rzeczowego i/lub finansowego;
- 28) **współfinansowaniu krajowym z budżetu państwa, zwanym także dotacją celową** – należy przez to rozumieć zgodnie z art. 2 pkt 37 Ustawy wdrożeniowej, środki budżetu państwa niepochodzące z budżetu środków europejskich, o którym mowa w art. 117 ust. 1 UFP, wypłacane na rzecz Beneficjenta albo wydatkowane przez państwową jednostkę budżetową w ramach Projektu, z wyłączeniem podlegających refundacji przez Komisję Europejską środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej i projektów Interreg;
- 29) **wydatkach kwalifikowalnych** – należy przez to rozumieć koszty lub wydatki kwalifikujące się do refundacji lub rozliczenia w przypadku systemu zaliczkowego, poniesione przez Beneficjenta lub Partnera zgodnie z Decyzją oraz w związku z realizacją Projektu; zgodne z *Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* zwanymi dalej „*Wytocznymi kwalifikowalności*”, zamieszczonymi na Portalu Funduszy Europejskich;

- 30) **wydatkach niekwalifikowalnych** – należy przez to rozumieć każdy wydatek lub koszt poniesiony w związku z realizacją Projektu, który nie jest wydatkiem kwalifikowalnym;
- 31) **Wytycznych** – należy przez to rozumieć instrumenty prawne wydawane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 2 pkt 38 Ustawy wdrożeniowej, obowiązujące w dniu podjęcia Decyzji, jak i wydane lub zmienione w okresie realizacji Projektu, które Beneficjent zobowiązany jest stosować, tj.:
- Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027;
 - Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
 - Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027;
 - Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027;
 - Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027
 - Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.¹
- 32) **zakończeniu finansowym Projektu** – należy przez to rozumieć datę dokonania przez Beneficjenta ostatniego wydatku w ramach Projektu;
- 33) **zakończeniu realizacji Projektu** – należy przez to rozumieć ostateczne rozliczenie końcowego wniosku o płatność, tj. dokonanie ostatniej płatności w ramach Projektu przez IZ na rzecz Beneficjenta lub zatwierdzenie końcowego wniosku o płatność przez IZ w przypadku, gdy nie jest jednocześnie dokonywana płatność na rzecz Beneficjenta w ramach tego wniosku;
- 34) **zaliczce** – należy przez to rozumieć określoną część kwoty dofinansowania przyznanego w Decyzji, przekazaną Beneficjentowi, w jednej lub kilku transzach, na pokrycie części przyszłych wydatków kwalifikowalnych w ramach Projektu.

Przedmiot Decyzji

§ 3

- Decyzja określa szczegółowe zasady, tryb i warunki, na jakich dokonywane będzie przekazywanie, wykorzystanie dofinansowania oraz rozliczanie wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Beneficjenta na realizację Projektu określonego szczegółowo we Wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik do Decyzji.
- Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w oparciu o wniosek o dofinansowanie i zgodnie z nim. W przypadku dokonania zmian w Projekcie za pisemną zgodą IZ, Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu uwzględniając wprowadzone oraz zaakceptowane przez IZ zmiany, zgodnie ze zaktualizowanym wnioskiem o dofinansowanie.
- Całkowita wartość Projektu wynosi **498 260 250,52 PLN** (słownie: **czterysta dziewięćdziesiąt osiem milionów dwieście sześćdziesiąt tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych** ^{52/100}).
- Całkowite wydatki kwalifikowalne Projektu wynoszą: **498 260 250,52 PLN**, (słownie: **czterysta dziewięćdziesiąt osiem milionów dwieście sześćdziesiąt tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych** ^{52/100}), w tym:

¹ Należy wskazać wytyczne mające zastosowanie w odniesieniu do danego projektu, z uwzględnieniem zapisów dokumentacji naboru.

- 1) wydatki rzeczywiście poniesione wynoszą **498 260 250,52 PLN**,
 - 2) wydatki rozliczane ryczałtowo wynoszą PLN, rozliczane za pomocą².
5. IZ przyznaje dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej: **438 521 212,94 PLN** (słownie: **czterysta trzydzieści osiem milionów pięćset dwadzieścia jeden tysięcy dwieście dwanaście złotych ^{94/100}**), stanowiącej nie więcej niż **88,02%** kwoty wydatków kwalifikowalnych Projektu, z zastrzeżeniem ust. 6 – 8, w tym w ramach:
- 1) finansowania UE **423 521 212,94 PLN** (słownie: **czterysta dwadzieścia trzy miliony pięćset dwadzieścia jeden tysięcy dwieście dwanaście złotych ^{94/100}**);
 - 2) współfinansowania krajowego z budżetu państwa **15 000 000,00 PLN** (słownie: **piętnaście milionów złotych ^{00/100}**).
6. Beneficjent wnosi wkład własny o wartości **59 739 037,58 PLN** (słownie: **pięćdziesiąt dziewięć milionów siedemset trzydzieści dziewięć tysięcy trzydzieści siedem złotych ^{58/100}**) i jednocześnie zobowiązuje się do zapewnienia sfinansowania wydatków niekwalifikowalnych niezbędnych dla realizacji Projektu we własnym zakresie.
7. Dla Projektu, w ramach którego uwzględnione zostały wydatki objęte zasadami pomocy publicznej dofinansowanie, o którym mowa w ust. 5, przekazywane jest z zachowaniem zasad wynikających z postanowień o pomocy publicznej.
8. W każdym przypadku Beneficjent zobowiązany jest poinformować IZ o wszystkich okolicznościach, które powodują wystąpienie pomocy publicznej lub o zmianach przesłanek wystąpienia pomocy publicznej na drugim poziomie (*tj. w przypadku gdy ostatecznym odbiorcą wsparcia ze środków programu nie jest Beneficjent projektu, ale podmiot trzeci prowadzący działalność gospodarczą*).
9. W przypadku zmiany kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, kwota przyznanego dofinansowania może ulec zmianie po wyrażeniu zgody przez IZ, z zastrzeżeniem § 20 ust. 1. Zgoda IZ, o której mowa w zdaniu poprzednim, uzależniona jest w szczególności od spełnienia zasad naboru oraz kryteriów wyboru projektów.
10. Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym Wniosku o dofinansowanie realizacji Projektu są niekwalifikowalne. Z uwagi na określenie wielkości wydatków w ramach cross-financingu jako odsetka całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach Projektu, w przypadku zmiany tych ostatnich podlegają one ponownemu przeliczeniu na etapie końcowego rozliczenia Projektu, przy czym w sytuacji przekroczenia limitu określonego w dokumentacji naboru są odpowiednio korygowane.
11. W przypadku projektów w zakresie finansowania infrastruktury wykorzystywanej zarówno do celów działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów unijnych, jak i niegospodarczej, zastosowanie ma mechanizm monitorowania i wycofania (zgodnie z Pkt 207 Komunikatu Komisji, Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE (2016/C 262/01)). Sposób oraz kryteria monitorowania wykorzystania gospodarczego

² Należy doprecyzować rodzaj zastosowanej uproszczonej metody rozliczania wydatków (kwota ryczałtowa/stawka jednostkowa/stawka ryczałtowa) lub przekreślić, jeśli nie dotyczy.

i niegospodarczego infrastruktury powstałej w ramach Projektu określa *Mechanizm monitorowania i wycofania w przypadku finansowania infrastruktury innej niż badawcza ze środków publicznych*, stanowiący załącznik nr 4 do Decyzji. Finansowanie UE, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, będzie podlegało pomniejszeniu zgodnie z metodologią określoną w załączniku, o którym mowa w zdaniu poprzednim. Pomniejszenie dofinansowania UE, o którym mowa w niniejszym ustępie, nie jest traktowane jako nieprawidłowość.

12. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, w ramach których udzielana jest pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy (art. 46 rozporządzenia nr 651/2014), pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (art. 53 rozporządzenia nr 651/2014) lub pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną (art. 56 rozporządzenia nr 651/2014) zastosowanie ma Mechanizm wycofania w przypadku pomocy wyznaczonej w oparciu o różnicę między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym stanowiący załącznik nr 6 do Decyzji. Finansowanie UE, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, będzie podlegało pomniejszeniu zgodnie z metodologią określoną w załączniku, o którym mowa w zdaniu poprzednim.
Pomniejszenie finansowania UE, o którym mowa w niniejszym ustępie, nie jest traktowane jako nieprawidłowość.
13. Zwrot finansowania UE, wynikający z przesłanek, o których mowa w ust. 11-12, następuje na wezwanie IZ, w terminie przez nią wskazanym. W przypadku, gdy Beneficjent nie dokona zwrotu postanowienia § 14 stosuje się odpowiednio.

Okres realizacji Projektu i kwalifikowalność wydatków

§ 4

1. Okres realizacji Projektu ustala się na :
 - 1) rozpoczęcie realizacji: **data podjęcia niniejszej decyzji;**
 - 2) zakończenie finansowe realizacji: **30.11.2026 r.**
2. IZ może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji Projektu na pisemny uzasadniony wniosek Beneficjenta.
3. Okres kwalifikowalności wydatków dla Projektu rozpoczyna się w dacie, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i kończy się w dacie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 2. Wydatki poniesione przed rozpoczęciem i po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków dla Projektu będą uznane za niekwalifikowalne.
4. Okres obowiązywania Decyzji trwa od dnia jej podjęcia do dnia wykonania wszystkich obowiązków z niej wynikających, w szczególności w zakresie zapewnienia trwałości Projektu, rozliczania dofinansowania oraz przechowywania i archiwizacji dokumentacji.

5. Projekt będzie realizowany przez: **Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku, 15-620 Białystok, ul. Elewatorska 6, REGON 050667863, NIP 5422566904.**³

§ 5

1. Beneficjent zobowiązany jest w szczególności do:
- 1) przestrzegania prawa unijnego oraz krajowego, w szczególności polityk unijnych, przepisów dotyczących pomocy publicznej, zamówień publicznych, prawa pracy oraz zasad horyzontalnych zgodnie z art. 9 rozporządzenia ogólnego, Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (art. 1, 3-4, 6-8, 10, 15, 20-23, 25-26, 30-31) i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (art. 2-7, 9); obowiązujących Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 Ustawy wdrożeniowej oraz postanowień Decyzji;
 - 2) realizacji Projektu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową jego realizację; w szczególności osiągnięcia określonych we wniosku o dofinansowanie celów i wskaźników Projektu;
 - 3) udzielania pisemnych odpowiedzi na wszelkie zapytania i wystąpienia IZ dotyczące realizacji Decyzji bezzwłocznie lub w terminach w nich określonych. Beneficjent jest zobowiązany do przekazywania IZ, na każde jej wezwanie, informacji i wyjaśnień na temat realizacji Projektu, w tym także przedkładania: dokumentów lub ich poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii, w szczególności: dokumentów księgowych i dokumentów potwierdzających dokonanie płatności wydatków ponoszonych w ramach Projektu;
 - 4) ponoszenia wydatków zgodnie z *Wytycznymi kwalifikowalności* obowiązującymi w dacie poniesienia wydatku, opublikowanymi na portalu internetowym www.funduszeuropejskie.gov.pl;
 - 5) realizacji projektu z uwzględnieniem celu wspierania zrównoważonego rozwoju, biorąc pod uwagę wymogi ochrony środowiska, z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czynić poważnych szkód”.
2. Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu udokumentowanych kosztów podejmowanych wobec niego działań windykacyjnych, poniesionych przez IZ lub inny podmiot do tego upoważniony, o ile nie narusza to przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
3. O zamiarze zmiany statusu prawnego Beneficjent zobowiązany jest powiadomić IZ w formie pisemnej, co najmniej na trzy miesiące przed planowaną zmianą statusu prawnego, chyba że jego zmiana wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.
4. Prawa i obowiązki Beneficjenta i Partnera wynikające z Decyzji nie mogą być przenoszone na rzecz osób trzecich bez pisemnej zgody IZ.

³ W przypadku realizacji przez jednostkę organizacyjną Beneficjenta lub partnera projektu należy wpisać nazwy jednostek realizujących, adresy, numery Regon lub NIP (w zależności od statusu prawnego jednostki realizującej).

5. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się z treścią Wytycznych oraz wyraża zgodę na stosowanie przez IZ Wytycznych wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej do weryfikacji czynności dokonywanych przez Beneficjenta w trakcie realizacji i trwałości Projektu.
6. Wytyczne a także ich zmiany i termin, od którego Wytyczne i ich zmiany są stosowane, podawane są do publicznej wiadomości na zasadach określonych w art. 5 ust. 5 ustawy wdrożeniowej, tj. są publikowane na portalu internetowym www.funduszeuropejskie.gov.pl.
7. W przypadku zmiany *Wytycznych kwalifikowalności* w zakresie nierozliczonych wydatków poniesionych przed dniem stosowania nowej wersji Wytycznych Beneficjent może stosować nowe Wytyczne, jeśli wprowadzają rozwiązania korzystniejsze dla Beneficjenta.
8. W przypadku braku woli kontynuacji realizacji projektu z uwagi na zmianę Wytycznych, Decyzja podlega uchyleniu.

Odpowiedzialność Beneficjenta wobec osób trzecich

§ 6

Beneficjent ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu.

Obowiązki informacyjne i promocyjne dot. wsparcia z UE

§ 7

1. Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu projektu przez Unię Europejską, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (w szczególności z załącznikiem IX - Komunikacja i widoczność) oraz zgodnie z załącznikiem nr 5 do Decyzji - Podstawowe obowiązki Beneficjenta programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 w zakresie informacji i promocji.
2. W okresie realizacji Projektu, o którym mowa w § 4 ust. 1 Beneficjent jest zobowiązany do:
 - 1) umieszczania w widocznym miejscu znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa), znaku Unii Europejskiej oraz znaku Województwa Podlaskiego na:
 - a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu,
 - b) wszystkich dokumentach i materiałach (m.in. produkty drukowane lub cyfrowe) podawanych do wiadomości publicznej,
 - c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie,
 - d) produktach, sprzęcie, pojazdach, aparaturze itp., powstałych lub zakupionych z Projektu, poprzez umieszczenie trwałego oznakowania w postaci naklejek;

- 2) umieszczenia w miejscu realizacji Projektu, w przypadku projektów, których całkowity koszt przekracza 500 000 EUR⁴, trwałej tablicy informacyjnej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z UE, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowanie zakupionego sprzętu. W przypadku, gdy miejsce realizacji Projektu nie zapewnia swobodnego dotarcia do ogółu społeczeństwa z informacją o realizacji tego Projektu, umiejscowienie tablicy powinno być uzgodnione z IZ. Tablica musi być umieszczona niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu i utrzymana aż do końca okresu trwałości Projektu;
- 3) w przypadku projektów innych niż te, o których mowa w pkt 2, umieszczenia w widocznym miejscu realizacji Projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z UE;
- 4) umieszczenia krótkiego opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta jeśli ją posiada i na jego stronach mediów społecznościowych. Opis zostanie zamieszczony pod adresem: **www.pzdw.bialystok.pl**.

Opis projektu musi zawierać:

- a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę,
 - b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej, znaku Unii Europejskiej i znaku Województwa Podlaskiego,
 - c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.),
 - d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta),
 - e) cel lub cele projektu,
 - f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
 - g) wartość projektu (całkowity koszt projektu),
 - h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich;
- 5) Jeżeli projekt ma znaczenie strategiczne⁵ lub jego całkowity koszt przekracza 10 mln euro⁶, **zorganizowania wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego** (np. konferencję prasową, wydarzenie promujące projekt, prezentację projektu na targach branżowych) **w ważnym momencie realizacji projektu**, np. na otwarcie Projektu, zakończenie Projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp. Do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym należy zaprosić z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem przedstawicieli IZ i KE za pośrednictwem poczty elektronicznej funduszeUE@podlaskie.eu oraz regio-poland@ec.europa.eu.

⁴ Całkowity koszt projektu obejmuje koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne. Koszt projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podjęcia Decyzji.

⁵ Projekt, który wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów Programu i który podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji.

⁶ Całkowity koszt Projektu obejmuje koszty kwalifikowane i niekwalifikowane. Koszt Projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podjęcia Decyzji.

- 6) dokumentowania działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach Projektu.
3. Beneficjent, który realizuje Projekt o całkowitym koszcie przekraczającym 5 mln EUR⁷ informuje IZ o:
- 1) planowanych wydarzeniach informacyjno-promocyjnych związanych z Projektem,
 - 2) innych planowanych wydarzeniach i istotnych okolicznościach związanych z realizacją Projektu, które mogą mieć znaczenie dla opinii publicznej i mogą służyć budowaniu marki Funduszy Europejskich⁸.
4. Beneficjent przekazuje informacje o planowanych wydarzeniach, o których mowa w ust. 3, na co najmniej 14 dni przed wydarzeniem za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres IZ funduszeUE@podlaskie.eu. Informacja powinna wskazywać dane kontaktowe osób ze strony Beneficjenta zaangażowanych w wydarzenie.
5. Każdorazowo na prośbę IZ, Beneficjent jest zobowiązany do zorganizowania wspólnego wydarzenia informacyjno-promocyjnego dla mediów (np. briefingu prasowego, konferencji prasowej) z przedstawicielami IZ.
6. Jeśli Beneficjent realizuje projekty, w których przewidziany jest udział uczestników projektu⁹, Beneficjent zobowiązany jest do rzetelnego i regularnego wprowadzania aktualnych danych do wyszukiwarki wsparcia dla potencjalnych beneficjentów i uczestników projektów, dostępnej na Portalu Funduszy Europejskich.
7. W przypadku niewywiązania się Beneficjenta z obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1 lit. a) - c) oraz pkt 2-5, IZ wzywa Beneficjenta do podjęcia działań zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu. W przypadku braku wykonania przez Beneficjenta działań zaradczych, o których mowa w wezwaniu, IZ pomniejsza maksymalną kwotę dofinansowania, o której mowa w § 3 ust. 5 o wartość nie większą niż 3 % tego dofinansowania, zgodnie z wykazem pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych, który stanowi załącznik nr 6 do Decyzji. W takim przypadku IZ w drodze jednostronnego oświadczenia woli, które jest wiążące dla Beneficjenta, dokona zmiany maksymalnej kwoty dofinansowania, o której mowa w §3 ust. 5 o czym poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej lub elektronicznej, wzywając go jednocześnie do odpowiedniej zmiany Harmonogramu Projektu/Płatności. Jeżeli w wyniku pomniejszenia dofinansowania okaże się, że Beneficjent otrzymał środki w kwocie wyższej niż maksymalna wysokość dofinansowania, o której mowa w zdaniu poprzednim, różnica podlega zwrotowi bez odsetek w terminie i na zasadach określonych przez IZ. Po bezskutecznym upływie terminu do zwrotu, następuje on w trybie i na zasadach określonych w art. 207 UFP.
8. W przypadku stworzenia przez osobę trzecią utworów, w rozumieniu art.1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu), powstałych w ramach Projektu Beneficjent zobowiązuje się do uzyskania od tej osoby majątkowych praw autorskich do tych utworów.

⁷ Projekt, który wnosi znaczący wkład w osiąganie celów Programu i który podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji. Całkowity koszt Projektu obejmuje koszty kwalifikowane i niekwalifikowane. Koszt Projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podjęcia Decyzji.

⁸ Wydarzenia otwierające/kończące realizację projektu lub związane z rozpoczęciem/realizacją/zakończeniem ważnego etapu projektu.

⁹ Uczestnik projektu oznacza osobę fizyczną, która odnosi bezpośrednio korzyści z danego projektu, przy czym nie jest odpowiedzialna ani za inicjowanie projektu, ani jednocześnie za jego inicjowanie, i wdrażanie i która nie otrzymuje wsparcia finansowego.

9. Każdorazowo, na wniosek IK UP, IZ i unijnych instytucji lub organów i jednostek organizacyjnych, Beneficjent zobowiązuje się do udostępnienia tym podmiotom utworów związanych komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu) powstałych w ramach Projektu.
10. Na wniosek IK UP, IZ i unijnych instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia tym podmiotom nieodpłatnej i niewyłącznej licencji do korzystania z utworów związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu) powstałych w ramach Projektu w następujący sposób:
 - 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium innych państw członkowskich UE;
 - 2) na okres 10 lat od dnia udzielenia licencji;
 - 3) bez ograniczeń co do liczby egzemplarzy i nośników, w zakresie następujących pól eksploatacji:
 - a) utrwalanie – w szczególności drukiem, zapisem w pamięci komputera i na nośnikach elektronicznych, oraz zwielokrotnianie, powielanie i kopiowanie tak powstałych egzemplarzy dowolną techniką,
 - b) rozpowszechnianie oraz publikowanie w dowolny sposób (w tym poprzez: wyświetlanie lub publiczne odtwarzanie lub wprowadzanie do pamięci komputera i sieci multimedialnych, w tym Internetu) – w całości lub w części, jak również w połączeniu z innymi utworami,
 - c) publiczna dystrybucja utworów lub ich kopii we wszelkich formach (np. książka, broszura, CD, Internet),
 - d) udostępnianie, w tym unijnym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii, IK UP, IZ oraz ich pracownikom oraz publiczne udostępnianie przy wykorzystaniu wszelkich środków komunikacji (np. Internet),
 - e) przechowywanie i archiwizowanie w postaci papierowej albo elektronicznej,
 - 4) z prawem do udzielania osobom trzecim sublicencji na warunkach i polach eksploatacji, o których mowa w ust. 10.
11. Znaki graficzne oraz obowiązkowe wzory tablic, plakatów i naklejek są określone w załączniku nr 5 do Decyzji – *Podstawowe obowiązki Beneficjenta programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 w zakresie informacji i promocji* oraz dostępne na stronie internetowej programu pod adresem www.funduszeuepodlaskie.eu.
12. Zmiana adresów poczty elektronicznej, wskazanych w ust. 2 pkt 5) i ust. 4 i strony internetowej wskazanej w ust. 11 nie wymaga zmiany Decyzji. IZ poinformuje Beneficjenta o tym fakcie w formie pisemnej lub elektronicznej, wraz ze wskazaniem daty, od której obowiązuje zmieniony adres. Zmiana jest skuteczna z chwilą doręczenia informacji Beneficjentowi.
13. Beneficjent przyjmuje do wiadomości, że objęcie dofinansowaniem oznacza umieszczenie danych Beneficjenta w publikowanym przez IZ wykazie projektów¹⁰.

Płatności i rozliczenia

§ 8

1. Dofinansowanie jest przekazywane Beneficjentowi w formie refundacji wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację Projektu w postaci płatności pośrednich i płatności końcowej lub w formie zaliczek na rachunek bankowy Beneficjenta.

¹⁰ Zgodnie z art. 49 ust. 3 i 5 rozporządzenia ogólnego.

2. Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie poinformować IZ o zmianie rachunku bankowego. Zmiana postanowień dotyczących rachunku bankowego wymaga zmiany Decyzji.
3. Środki finansowe przekazywane Beneficjentowi pochodzą:
 - 1) z budżetu środków europejskich;
 - 2) z dotacji celowej.
4. W przypadku Projektów, którym przyznano dofinansowanie z obu źródeł, o których mowa w ust. 3, IZ będzie dążyć do przekazywania tych środków w tym samym terminie, z zastrzeżeniem ich dostępności na obu rachunkach.
5. Dofinansowanie w formie zaliczki przekazywane jest Beneficjentowi, po zatwierdzeniu przez IZ wniosku o płatność, o którym mowa w § 9 ust. 5 pkt 2 przelewem na rachunek bankowy Beneficjenta, w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia złożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność.
6. Wysokość wnioskowanej zaliczki musi być uzasadniona faktycznymi lub planowanymi wydatkami, jak też zaawansowaniem realizacji Projektu.
7. Zaliczka może być przekazana w jednej lub kilku transzach, przy czym wypłata kolejnej transzy uzależniona jest od rozliczenia 100% dotychczas otrzymanej zaliczki. Warunkiem przekazania dofinansowania w formie zaliczki jest:
 - 1) złożenie przez Beneficjenta poprawnego wniosku o płatność zaliczkową za pośrednictwem CST2021;
 - 2) dostępność środków określonych w Upoważnieniu właściwego ministra ds. rozwoju regionalnego lub na rachunku bankowym IZ.
8. Beneficjent ma obowiązek rozliczenia kwoty zaliczki w całości w terminie 60 dni licząc od dnia uznania rachunku bankowego Beneficjenta. Rozliczenie zaliczki rozumiane jest jako złożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność, w którym wykazane zostały wydatki kwalifikowalne lub zwrot niewykorzystanej części zaliczki. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na właściwą kwotę lub w terminie 14 dni od dnia upływu 60 dniowego terminu, naliczane będą odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę lub do dnia zwrotu środków nierozliczonych w terminie.
9. Jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku o płatność kwota zatwierdzonych przez IZ wydatków kwalifikowalnych jest niższa niż wykazana przez Beneficjenta i jednocześnie nie minął termin na rozliczenie zaliczki, Beneficjent może dokonać zwrotu środków lub złożyć kolejny wniosek o płatność pozwalający na rozliczenie całości kwoty przekazanej zaliczki. W przypadku dokonania powyższego rozliczenia w terminie 90 dni, odsetek nie nalicza się.
10. Beneficjent oraz Partnerzy nie mogą przeznaczać otrzymanego w ramach zaliczki dofinansowania na cele inne niż związane z Projektem, w szczególności na tymczasowe finansowanie swojej podstawowej, pozaprojektowej działalności.
11. Środki przekazane w formie zaliczki, mogą być wykorzystane za pisemną zgodą IZ, na pokrycie wydatków kwalifikowalnych określonych w Projekcie, a poniesionych przez Beneficjenta ze

środków własnych, jeśli zaistniała konieczność zapłaty faktur w oznaczonym terminie, przed otrzymaniem zaliczki.

12. Płatności z zaliczki mogą być dokonywane wyłącznie na wydatki kwalifikowalne, w proporcji procentowego dofinansowania określonego we wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik do Decyzji.
13. W przypadku niepełnego wydatkowania środków z dotacji celowej, przekazanych w formie zaliczki, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu niewykorzystanej do końca roku kwoty, w terminie do 15 stycznia roku następnego na rachunek bankowy IZ.
14. Warunkiem przekazania dofinansowania, z wyłączeniem wniosku o zaliczkę, na rachunek bankowy Beneficjenta jest spełnienie następujących warunków:
 - 1) złożenie przez Beneficjenta poprawnego i kompletnego wniosku o płatność za pośrednictwem CST2021, spełniającego wymogi formalno-rachunkowe i merytoryczne;
 - 2) złożenie w terminie 3 dni od złożenia wniosku o płatność wymaganych przez IZ kserokopii dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ponoszonych w ramach Projektu, o których mowa w § 9 ust. 6;
 - 3) dokonanie przez IZ weryfikacji wniosku o płatność oraz poświadczenie faktycznego i prawidłowego poniesienia wydatków oraz ich kwalifikowalności;
 - 4) dostępność środków określonych w Upoważnieniu właściwego ministra ds. rozwoju regionalnego;
 - 5) dostępność środków na rachunku IZ.
15. IZ informuje Beneficjenta o dokonaniu weryfikacji wniosku o płatność, poświadczeniu wysokości i prawidłowości poniesionych wydatków kwalifikowalnych w nim ujętych i zatwierdzeniu wysokości dofinansowania. W przypadku wystąpienia różnicy pomiędzy kwotą wskazaną we wniosku o płatność a wysokością dofinansowania zatwierdzonego do wypłaty, IZ załącza w informacji stosowne uzasadnienie.
16. Dofinansowanie przekazywane jest w terminie nie dłuższym niż 80 dni kalendarzowych licząc od dnia przedłożenia wniosku o płatność, z zastrzeżeniem ust. 5 oraz § 9 ust. 7, 8, 9, 13 i 14.

Zasady i terminy składania wniosków o płatność

§ 9

1. Beneficjent składa wniosek o płatność w CST2021, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące i nie częściej niż raz w miesiącu z uwzględnieniem Harmonogramu płatności zamieszczonego w CST2021.
2. Brak poniesienia wydatków nie zwalnia Beneficjenta z obowiązku składania wniosków o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą opisującą przebieg realizacji Projektu, w tym raportowania w zakresie wskaźników.

3. Beneficjent sporządza harmonogram płatności, o którym mowa w ust. 1 i przekazuje za pośrednictwem CST2021 poprzez formularz w aplikacji SL2021 Projekty, a do czasu uruchomienia pełnej funkcjonalności CST2021 w tym zakresie, jako załącznik w formacie (.xls) w aplikacji SL2021 Projekty. Jeżeli z przyczyn technicznych nie jest możliwe przekazanie poprzez CST2021 stosuje się § 13 ust. 11.
4. Harmonogram płatności, o którym mowa w ust. 1, może podlegać aktualizacji. Aktualizacja ta jest skuteczna, pod warunkiem akceptacji przez IZ i nie wymaga zmiany Decyzji. IZ akceptuje lub odrzuca zmianę harmonogramu płatności w CST2021.
5. Wniosek o płatność może obejmować swoim zakresem:
 - 1) refundację poniesionych wydatków,
 - 2) zaliczkę,
 - 3) refundację i zaliczkę,
 - 4) rozliczenie zaliczki,
 - 5) rozliczenie zaliczki, refundację i wypłatę kolejnej transzy zaliczki,
 - 6) postęp rzeczowy Projektu lub finansowy Projektu (wniosek sprawozdawczy).
6. Beneficjent, z wyłączeniem wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi, zobowiązuje się do posiadania oryginałów dokumentacji związanej z Projektem, w szczególności:
 - 1) dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków, tj.:
 - a) dokumentów księgowych (faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej), potwierdzających poniesienie wydatków oraz potwierdzających dokonanie zapłaty opisanych w sposób umożliwiający ich przypisanie określonym pozycjom w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu,
 - b) umów lub zamówień lub zleceń, w przypadku, gdy obowiązek sporządzania tych dokumentów wynika z przepisów prawa,
 - c) dokumentów potwierdzających odbiór urządzeń, z podaniem miejsca ich składowania/przechowywania lub wykonanie prac, w przypadku, gdy obowiązek sporządzenia tych dokumentów wynika z Umowy z wykonawcą lub przepisów prawa,
 - d) w przypadku zakupu urządzeń, które nie zostały zamontowane – protokołów odbioru urządzeń lub przyjęcia materiałów, z podaniem miejsca ich składowania/przechowywania, w przypadku, gdy obowiązek sporządzenia tych dokumentów wynika z Umowy z wykonawcą lub przepisów prawa,
 - e) dokumentów potwierdzających przyjęcie środków trwałych do użytkowania lub innych dokumentów potwierdzających zgodność realizacji Projektu z warunkami Decyzji,
 - f) dokumentów związanych z przeprowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia dla wydatków wykazanych w danym wniosku o płatność,
 - g) wyciągów bankowych/potwierdzenia przelewów potwierdzających poniesienie wydatków,
 - h) w przypadku leasingu: umowy leasingu z harmonogramem spłat,
 - i) w przypadku nabycia prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego gruntu:
 - i. opinii rzeczoznawcy majątkowego potwierdzającej, że cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej gruntu, aktualnej na dzień zakupu,
 - ii. oświadczenia podmiotu zbywającego, że grunt nie był współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych,
 - j) w przypadku nabycia prawa własności budynku lub budowli:

- i. opinii rzeczoznawcy majątkowego potwierdzającej, że cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości, aktualnej na dzień zakupu,
 - ii. oświadczenia podmiotu zbywającego, że nieruchomość nie była współfinansowana ze środków unijnych lub dotacji krajowych,
 - iii. opinii rzeczoznawcy budowlanego potwierdzającej, że nieruchomość może być używana w określonym celu, zgodnym z celami Projektu objętego dofinansowaniem lub określającej zakres niezbędnych zmian lub ulepszeń,
- k) w przypadku używanego środka trwałego¹¹:
- i. oświadczenia podmiotu zbywającego, że środek trwały nie był współfinansowany ze środków unijnych lub dotacji krajowych,
 - ii. oświadczenia Beneficjenta o tym, że cena używanego środka trwałego nie przekracza jego wartości rynkowej określonej na dzień nabycia i jest niższa niż cena podobnego, nowego środka trwałego,
 - iii. oświadczenia podmiotu zbywającego określającego zbywcę środka trwałego, miejsce i datę jego zakupu,
- l) w przypadku wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy – kart pracy pracowników, listy płac;
- m) w przypadku kosztów amortyzacji budynków lub sprzętu i aparatury – tabeli amortyzacyjnej lub wyciągu z tabeli amortyzacyjnej, potwierdzonych przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych,
- n) innych dokumentów potwierdzających i uzasadniających prawidłową realizację Projektu;

2) dokumentów potwierdzających osiągnięcie wskaźników w projekcie

i dostarczenia kserokopii wskazanej dokumentacji na wezwanie IZ lub innego organu uprawnionego do kontroli w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

7. W przypadku stwierdzenia braków formalno-rachunkowych lub merytorycznych w złożonym wniosku o płatność IZ wzywa Beneficjenta do poprawy lub uzupełnienia wniosku o płatność lub do złożenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym terminie, z podaniem informacji o przerwaniu biegu terminu weryfikacji wniosku do czasu złożenia poprawionej wersji.
8. Niezłożenie przez Beneficjenta żądanych wyjaśnień lub nieusunięcie przez niego braków formalno-rachunkowych oraz merytorycznych, pomimo dwukrotnego wezwania, powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia i nadanie w CST2021 statusu wniosku „wycofany”. Wniosek, który uzyskał status „wycofany” nie jest przez IZ procedowany. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia ponownie wniosku o płatność.
9. W przypadku, gdy Beneficjent złoży kolejny wniosek o płatność, przed zatwierdzeniem poprzedniego, weryfikacja nie jest przeprowadzana do czasu zatwierdzenia poprzedniego wniosku. W CST2021 takiemu wnioskowi może zostać nadany status „wycofany”.
10. IZ może dokonać uzupełnienia lub poprawy wniosku o płatność, o czym informuje Beneficjenta.
11. IZ nie może poprawiać lub uzupełniać załączonych do wniosku o płatność dokumentów potwierdzających poniesione wydatki.

¹¹ Nie dotyczy dużych przedsiębiorstw, którym udzielono regionalną pomoc inwestycyjną. Duże przedsiębiorstwa mają obowiązek nabywania wyłącznie nowych aktywów.

12. Wniosek o płatność końcową składany jest w terminie do 20 dni kalendarzowych od dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu.
13. Płatność końcowa w wysokości co najmniej 5% łącznej kwoty dofinansowania, zostanie przekazana Beneficjentowi pod warunkiem zweryfikowania wniosku o płatność końcową przez IZ.
14. IZ może zawiesić wypłatę dofinansowania, w przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w związku z realizacją Projektu doszło do powstania nieprawidłowości, w szczególności nadużyć finansowych. IZ informuje Beneficjenta, o zawieszeniu biegu terminu wypłaty transzy dofinansowania i jego przyczynach do czasu wyjaśnienia kwestii budzących zastrzeżenia.
15. W przypadku rozliczenia wydatków w formie stawki ryczałtowej wypłata dofinansowania lub zatwierdzenie wniosku o płatność uzależniona jest od¹²:
 - 1) wykazania wydatków, od których naliczana jest stawka i ich zatwierdzenia przez IZ;
 - 2) sprawdzenia poprawności wyliczenia limitu wydatków objętych stawką ryczałtową;
 - 3) pozytywnej weryfikacji części sprawozdawczej wniosku o płatność.
16. Wydatki rozliczone za pomocą stawek ryczałtowych są traktowane jako wydatki poniesione. Beneficjent nie ma obowiązku przedkładania do IZ dokumentów na potwierdzenie poniesienia wydatków.

Postępowanie o udzielenie zamówienia

§ 10

1. Beneficjent zobowiązuje się do przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w ramach Projektu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów.
2. Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia zamówienia publicznego z uwzględnieniem procedur przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych, w przypadku gdy wymóg ich stosowania wynika z ustawy Pzp.
3. Beneficjent udzielający zamówień, do których nie stosuje się ustawy Pzp, zobowiązany jest zawierać umowy z wykonawcami, w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w *Wytycznych kwalifikowalności* chyba, że przepisy szczególne wymagają innego trybu i formy zawarcia umowy.
4. Szczegółowe zasady zawierania umów zostały zawarte w *Wytycznych kwalifikowalności*. Do oceny prawidłowości przeprowadzonych postępowań stosuje się wersję *Wytycznych* obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się zawarciem umowy. W przypadku, gdy ogłoszona po rozpoczęciu postępowania wersja *Wytycznych* wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla Beneficjenta, w odniesieniu do umów zawartych w wyniku postępowań

¹² Jeżeli dotyczy.

przeprowadzonych przed dniem stosowania nowej wersji *Wytycznych* do oceny takich postępowań stosuje się wersję *Wytycznych* korzystniejszą dla Beneficjenta.

5. W przypadku naruszenia przez Beneficjenta warunków i procedur postępowania o udzielenie zamówienia, o których mowa w ust. 2 i 3, IZ uznaje całość lub część wydatków związanych z tym zamówieniem za niekwalifikowalne, zgodnie z załącznikiem do decyzji Komisji Europejskiej ustanawiającej wytyczne dotyczące określania korekt finansowych w odniesieniu do wydatków finansowanych przez Unię w przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących zamówień publicznych. Następnie IZ dokonuje korekty finansowej lub pomniejszenia wydatków poniesionych nieprawidłowo.
6. Za prawidłowość przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego odpowiada Beneficjent zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie. Poświadczenie przez IZ wydatku jako kwalifikowalnego, nie wyklucza jego późniejszego zakwestionowania przez instytucje uprawnione do kontroli projektu.
7. Beneficjent jest zobowiązany do:
 - 1) udostępniania wszelkich dowodów dotyczących udzielania zamówienia publicznego na żądanie IZ lub innych upoważnionych organów;
 - 2) niezwłocznego przekazywania IZ informacji o wynikach kontroli przeprowadzonej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.
8. Na Beneficjencie spoczywa obowiązek udowodnienia, że wymogi określone w niniejszym paragrafie zostały zachowane, w związku z tym zobowiązany jest do gromadzenia i przechowywania dowodów dokumentujących prawidłowy przebieg postępowania o udzielenie zamówienia oraz przedstawienia ich IZ lub innym podmiotom uprawnionym do kontroli realizacji Projektu.
9. Postanowienia ust. 1 – 8 stosuje się również do Partnerów.

Monitoring, sprawozdawczość, ewaluacja

§ 11

Beneficjent zobowiązuje się do:

- 1) systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Projektu oraz niezwłocznego informowania IZ o zaistniałych nieprawidłowościach, zagrożeniach w realizacji Projektu, zmianach w Projekcie lub o zamiarze zaprzestania realizacji Projektu;
- 2) osiągnięcia i zachowania w okresie trwałości wskaźników produktu i rezultatu (celu Projektu) zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie lub końcowym wnioskiem o płatność, tj.:
 - a) osiągnięcia wskaźników produktu najpóźniej do dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu;
 - b) osiągnięcia wskaźników rezultatu w terminie co do zasady do 12 miesięcy od dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu.

Nieosiągnięcie celu projektu wyrażonego wskaźnikami produktu lub rezultatu może stanowić

przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej oraz nałożenia proporcjonalnej korekty finansowej na dany wydatek/zadanie o ile możliwe jest przyporządkowanie wydatku/zadania do wskaźnika. Jeżeli przyporządkowanie wydatku/zadania do wskaźnika nie jest możliwe, wówczas korekta finansowa może zostać proporcjonalnie wprowadzona do wszystkich wydatków/zadań projektu.

Nieutrzymanie w okresie trwałości wskaźników projektu istotnych dla realizacji celów może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej, uwzględniającej okres nieutrzymania wskaźników.

- 3) pomiaru wartości wskaźników produktu i rezultatu osiągniętych dzięki realizacji projektu, określonych w dokumentach aplikacyjnych, zgodnie ze wskazanym sposobem pomiaru i monitorowania wskaźnika oraz udokumentowania ich realizacji oraz do monitorowania wskaźników w okresie trwałości projektu;
- 4) przygotowywania i przekazywania do IZ sprawozdań okresowych w tym informacji o stopniu realizacji i zachowania wskaźników produktu i rezultatu – funkcje tych sprawozdań spełniają wnioski Beneficjenta o płatność, o których mowa w § 9 ust. 1, oraz ankiety trwałości – składane po zakończeniu realizacji Projektu, przez cały okres trwałości zgodnie z opracowanym przez IZ wzorem;
- 5) przekazywania do IZ wszystkich dokumentów i informacji związanych z realizacją Projektu, których IZ zażąda w okresie wskazanym w § 4 ust 4;
- 6) składania oświadczeń o kwalifikowalności VAT w okresach rocznych przez okres trwałości Projektu oraz w całym okresie, w którym istnieje możliwość odzyskania podatku VAT, zgodnie z przepisami Ustawy VAT, z wyłączeniem Beneficjentów, dla których VAT nie stanowi wydatku kwalifikowalnego;
- 7) informowania IZ o przestrzeganiu zasad horyzontalnych i polityk unijnych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1) Decyzji;
- 8) poddania się badaniu ewaluacyjnemu i współpracy z IZ/IK UP w zakresie realizacji badań ewaluacyjnych oraz podmiotami zewnętrznymi, realizującymi badanie ewaluacyjne na zlecenie IZ/IK UP lub innego podmiotu, który zawarł umowę lub porozumienie z IZ/IK UP na realizację ewaluacji. Beneficjent jest zobowiązany do udziału w badaniu ewaluacyjnym i udostępniania każdorazowo na wniosek tych podmiotów dokumentów i udzielania informacji na temat realizacji Projektu, niezbędnych do przeprowadzenia badania ewaluacyjnego.

Ochrona danych osobowych i ich przetwarzanie

§ 12

1. Zakres danych oraz odpowiedzialność IZ i Beneficjenta w związku z udostępnieniem danych osobowych w ramach realizacji Projektu określa Ustawa wdrożeniowa oraz niniejsza Decyzja.
2. IZ i Beneficjent oświadczają, że przetwarzanie danych osobowych udostępnianych wzajemnie dokonywane będzie przez każdy z tych podmiotów jako administratora danych osobowych w celu realizacji Decyzji.
3. Beneficjent jest samodzielnym administratorem, który udostępnia dane osobowe innym administratorom według właściwości.
4. Beneficjent jest zobowiązany do wykonywania i udokumentowania obowiązku informacyjnego wobec osób, których dane pozyskuje, mając na uwadze zasadę rozliczalności, o której mowa w art.

5 ust. 2 RODO. Beneficjent zapewnia, że obowiązek o którym mowa w zdaniu pierwszym jest wykonywany również przez podmioty, którym powierza realizację zadań w ramach Projektu.

5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4:

- względem IZ może zostać wykonany w oparciu o formularz klauzuli informacyjnej stanowiący załącznik nr 2 do Decyzji;
- Beneficjent może stosować inne niż powyższe wzory klauzuli informacyjnej, o ile będą one zawierać wszystkie elementy i informacje ujęte odpowiednio w załączniku nr 2 do niniejszej Decyzji. Zmiany w załączniku nr 2 wprowadzane przez IZ nie wymagają zmiany Decyzji, a jedynie poinformowania Beneficjenta.

6. W przypadku stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych, o którym mowa w art. 33 RODO, w odniesieniu do danych osobowych udostępnianych w związku z realizacją Projektu IZ i Beneficjent zobowiązują się do wzajemnego informowania o naruszeniu, a w razie potrzeby deklarują współpracę.

7. W celu sprawnego przekazywania informacji związanych z naruszeniami z zakresu ochrony danych osobowych, IZ i Beneficjent ustanawiają następujące punkty kontaktowe na adresy poczty elektronicznej:

1) Instytucji Zarządzającej: amiz.fepd@podlaskie.eu

2) Beneficjenta: sekretariat@pzd.wrotapodlasia.pl.

Zmiany adresów poczty elektronicznej punktów kontaktowych nie wymagają zmiany Decyzji, a jedynie poinformowania drugiej Strony o ich wprowadzeniu.

8. W CST2021, o ile do naruszenia doszło w ramach tego systemu, zdarzenia zgłaszane są na service desk tego systemu amiz.fepd@podlaskie.eu, powiadamiając jednocześnie Inspektora ochrony danych instytucji, której naruszenie dotyczy.

9. Beneficjent informuje niezwłocznie, na adres poczty elektronicznej wskazany w ust. 7, o wszelkich czynnościach lub postępowaniach prowadzonych w szczególności przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, urzędy państwowe, policję lub sąd w odniesieniu do danych osobowych, udostępnianych w związku z realizacją Projektu.

10. O ile to konieczne, IZ i Beneficjent współpracują ze sobą w zakresie obsługi wniosków z art. 15-22 RODO o realizację praw osób, których dane dotyczą, w szczególności w odniesieniu do danych osobowych umieszczonych w CST2021.

11. IZ i Beneficjent oświadczają, że wdrożyły odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, zapewniające adekwatny stopień bezpieczeństwa, odpowiadający ryzyku związanemu z przetwarzaniem danych osobowych, o których mowa w art. 32 RODO.

Zasady wykorzystywania CST2021

§ 13

1. Beneficjent zobowiązuje się do wykorzystywania CST2021¹³ w procesie rozliczania Projektu oraz komunikowania się z IZ, zgodnie z aktualną instrukcją udostępnioną przez IZ. Wykorzystanie CST2021 obejmuje co najmniej przesyłanie:

¹³ korzystanie z CST2021 powinno odbywać się na zasadach określonych w Regulaminie bezpieczeństwa użytkownika Centralnego Systemu Teleinformatycznego (CST2021).

- 1) wniosków o płatność,
- 2) danych zaangażowania personelu Projektu, partnerów w ramach projektu oraz innych podmiotów, realizujących projekt w imieniu Beneficjenta lub na jego zlecenie,
- 3) harmonogramu płatności,
- 4) informacji o zamówieniach publicznych,
- 5) innych dokumentów związanych z realizacją Projektu, w tym niezbędnych do przeprowadzenia kontroli Projektu oraz wymiany dokumentacji pokontrolnej.

Przekazanie drogą elektroniczną dokumentów, o których mowa w pkt 2, 3, 4 i 5 nie zdejmuje z Beneficjenta i Partnerów obowiązku przechowywania oryginałów tych dokumentów i ich udostępniania podczas kontroli na miejscu.

2. Beneficjent i IZ uznają za prawnie wiążące przyjęte w Decyzji rozwiązania stosowane w zakresie komunikacji i wymiany danych w CST2021, bez możliwości kwestionowania skutków ich stosowania.
3. Beneficjent zobowiązuje się do wykorzystywania CST2021 w procesie rozliczania Projektu i wiążącej komunikacji z IZ zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027*.
4. Beneficjent zobowiązuje się do rzetelnego i niezwłocznego wprowadzania do CST2021 danych zgodnych ze stanem faktycznym w terminie wynikającym z odpowiednich procedur.
5. W przypadku projektu realizowanego w partnerstwie Beneficjent i Partnerzy deklarują, czy projekt będzie rozliczany w formule partnerskiej. Informację na temat sposobu rozliczania projektu należy zawrzeć w porozumieniu lub umowie o partnerstwie. W przypadku projektu rozliczanego w formule partnerskiej każdy z podmiotów rozliczających przekazuje do partnera wiodącego częściowe wnioski o płatność w systemie CST2021, a następnie Partner wiodący tworzy zbiorczy wniosek o płatność. W przypadku „projektu partnerskiego”, który nie jest rozliczany w formule partnerskiej to Partner wiodący przygotowuje wnioski o płatność w systemie CST2021.
6. Beneficjent i Partnerzy wyznacza/ją osoby uprawnione do wykonywania w jego/ich imieniu czynności związanych z realizacją Projektu, w tym – zgłoszenia do pracy w ramach CST2021 osoby upoważnionej do zarządzania uprawnieniami użytkowników CST2021 po stronie Beneficjenta/Partnerów. Zgłoszenie osób uprawnionych zarządzających projektem odbywa się w oparciu o formularz stanowiący załącznik 5 do *Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027*, zgodnie z procedurą określoną w załączniku 4 do ww. Wytycznych. Wszelkie działania w CST2021 osób uprawnionych są traktowane w sensie prawnym jako działanie Beneficjenta/Partnerów.
7. W ramach uwierzytelniania czynności dokonywanych w ramach CST2021 Beneficjent zapewnia, że osoby, o których mowa w ust. 6, wykorzystują kwalifikowany podpis elektroniczny.
8. W przypadku gdy nie jest możliwe wykorzystanie podpisu, o których mowa w ust. 7 w celu uwierzytelnienia czynności dokonywanych w ramach CST 2021 stosuje się certyfikat niekwalifikowany generowany przez CST2021 (jako kod autoryzacyjny przesyłany na adres email danej osoby uprawnionej).
9. Beneficjent zapewnia, że wszystkie osoby, o których mowa w ust. 6, przestrzegają regulaminu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w CST2021 oraz aktualnej wersji instrukcji użytkownika zewnętrznego udostępnionej przez IZ.
10. Beneficjent zobowiązuje się do każdorazowego informowania IZ o nieautoryzowanym dostępie do danych Beneficjenta w CST2021.

11. W przypadku niedostępności CST2021 Beneficjent informuje IZ o zaistniałym problemie na adres e-mail pomoc.fepd@podlaskie.eu, IZ dokonuje potwierdzenia awarii CST2021 informując Beneficjenta na adres e-mail wskazany we *Wniosku o dodanie osoby zarządzającej projektem* lub w formie komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej www.funduszeupodlaskie.eu. W przypadku potwierdzenia awarii CST2021 przez IZ proces rozliczania Projektu oraz komunikowania z IZ odbywa się drogą pisemną. Wszelka korespondencja papierowa, aby została uznana za wiążącą, musi zostać podpisana przez osoby uprawnione do składania oświadczeń w imieniu Beneficjenta. O usunięciu awarii CST2021 IZ informuje Beneficjenta na adres e-mail wskazany we *Wniosku o dodanie osoby zarządzającej projektem* lub w formie komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej: www.funduszeupodlaskie.eu Beneficjent zaś zobowiązuje się uzupełnić dane w CST2021 w zakresie dokumentów przekazanych drogą pisemną w terminie 3 dni roboczych od otrzymania tej informacji.
12. Beneficjent zobowiązuje się do wprowadzania do CST2021 danych dotyczących angażowania personelu Projektu zgodnie z zakresem określonym w *Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027* pod rygorem uznania związanych z tym wydatków za niekwalifikowalne.
13. Nie mogą być przedmiotem komunikacji wyłącznie przy wykorzystaniu CST2021:
 - 1) zmiany treści Decyzji;
 - 2) kontrole na miejscu przeprowadzane w ramach Projektu;
 - 3) dochodzenie zwrotu środków od Beneficjenta, w tym prowadzenie postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków.

Warunki i termin zwrotu środków

§ 14

1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że całość lub część dofinansowania została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 UFP lub pobrana została w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania do zwrotu.
2. Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu środków na rachunek/rachunki bankowe, z których te środki zostały przekazane albo następuje pomniejszenie kolejnej transzy dofinansowania, na co Beneficjent wyraża zgodę.
3. Odsetki od dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, są naliczane od dnia jego przekazania na rachunek bankowy Beneficjenta do dnia jego zwrotu na rachunek bądź poszczególne rachunki bankowe wskazane przez IZ.
4. Jeżeli Beneficjent nie dokona zwrotu dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, IZ dokonuje potrącenia nieprawidłowo wykorzystanego lub pobranego dofinansowania wraz z odsetkami z kolejnej transzy dofinansowania.
5. W przypadku, gdy kwota nieprawidłowo wykorzystanego lub pobranego dofinansowania wraz z odsetkami jest wyższa niż kwota refundacji pozostająca do przekazania w ramach kolejnych

transz dofinansowania lub nie jest możliwe dokonanie potrącenia, IZ podejmie czynności zmierzające do odzyskania należnych środków z wykorzystaniem dostępnych środków prawnych.

§ 15

1. W przypadku stwierdzenia w Projekcie nieprawidłowości, o której mowa w art. 2 pkt 31 Rozporządzenia ogólnego, całkowita wartość Projektu określona w § 3 ust. 3, nie ulega pomniejszeniu. Proporcjonalnie do wagi i charakteru nieprawidłowości i straty poniesionej przez fundusze pomniejszeniu ulega wartość wydatków kwalifikowalnych.
2. Do zwrotu dofinansowania w przypadku wskazanym w ust. 1 stosuje się odpowiednio postanowienia § 14.
3. Kwota dofinansowania odpowiadająca wartości VAT, który uprzednio został zaliczony przez Beneficjenta do wydatków kwalifikowalnych i rozliczony w ramach Projektu, za okres od dnia, w którym Beneficjent uzyskał możliwość odliczenia tego podatku staje się niekwalifikowalna i podlega zwrotowi na rachunek projektu na następujących zasadach:
 - 1) Beneficjent w ciągu 30 dni od dnia w którym uzyskał prawo do odliczenia VAT uznanego w projekcie za kwalifikowalny informuje IZ o tym fakcie, oraz dokonuje zwrotu VAT w terminie wskazanym przez IZ, nie krótszym niż 7 dni. W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać przedłużony przez IZ na wniosek Beneficjenta;
 - 2) w przypadku niewywiązania się przez Beneficjenta z obowiązku, o którym mowa w pkt 1), kwota dofinansowania odpowiadająca wartości VAT podlegającej odliczeniu stanowi nieprawidłowość w projekcie, podlegającą zwrotowi wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych naliczanych od dnia następnego po dniu, w którym Beneficjent winien był zgłosić IZ fakt nabycia prawa do odliczenia VAT zgodnie z pkt 1). Paragraf 14 stosuje się odpowiednio.

Dokumentacja Projektu

§ 16

1. Beneficjent zobowiązany jest do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu przez okres pięciu lat od dnia 31 grudnia roku, w którym IZ dokonała ostatniej płatności na rzecz Beneficjenta, z zastrzeżeniem, ust. 4. Okres, o którym mowa zdaniu pierwszym jest wstrzymany w przypadku wszczęcia przez uprawniony organ kontroli Projektu postępowania karnego, postępowania administracyjnego lub sądowego dotyczącego wydatków rozliczonych w Projekcie albo na wniosek Komisji Europejskiej.
2. Beneficjent przechowuje dokumentację związaną z realizacją Projektu w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo. Beneficjent zobowiązany jest do poinformowania IZ o miejscu jej archiwizacji w terminie 5 dni roboczych od dnia podjęcia Decyzji, o ile dokumentacja jest przechowywana poza jego siedzibą.
3. W przypadku zmiany miejsca archiwizacji dokumentów oraz w przypadku zawieszenia lub zaprzestania przez Beneficjenta działalności przed terminem, o którym mowa w ust. 1, Beneficjent zobowiązuje się pisemnie poinformować IZ o miejscu archiwizacji dokumentów związanych z realizowanym Projektem.
4. Dokumenty dotyczące projektu objętego pomocą publiczną Beneficjent zobowiązuje się przechowywać przez 10 lat, licząc od dnia jej przyznania, w sposób zapewniający poufność i bezpieczeństwo.

5. Postanowienia ust. 1 - 4 stosuje się także do Partnerów.

Kontrola i audyt

§ 17

1. Beneficjent zobowiązuje się do przedstawiania na żądanie IZ wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu w wyznaczonym terminie.
2. Beneficjent zobowiązuje się poddać kontroli lub audytowi w zakresie prawidłowości realizacji Projektu, zgodnie z art. 24-27 Ustawy wdrożeniowej dokonywanym przez IZ oraz inne podmioty uprawnione do ich przeprowadzenia, w szczególności wymienione w art. 24 ust. 12 oraz art. 25 ust. 2 Ustawy wdrożeniowej.
3. Kontrole lub audyt przeprowadza się w siedzibie kontrolującego lub w innym miejscu świadczenia przez osoby kontrolujące pracy lub usług na rzecz kontrolującego lub w każdym miejscu bezpośrednio związanym z realizacją Projektu, w tym w siedzibie Beneficjenta. Kontrole lub audyt mogą być przeprowadzane w każdym czasie od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie Projektu, nie później niż do końca okresu określonego zgodnie z art. 82 Rozporządzenia ogólnego z zastrzeżeniem przepisów które mogą przewidywać dłuższy termin przeprowadzania kontroli, dotyczących trwałości Projektu oraz pomocy publicznej, o której mowa w art. 107 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, lub pomocy de minimis, o której mowa w *Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis* i w *Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym oraz podatku VAT*, o którym mowa w Ustawie VAT.
4. Beneficjent zobowiązuje się:
 - 1) udostępnić podmiotom, o których mowa w ust. 2, wszelką dokumentację związaną bezpośrednio z realizacją Projektu, w szczególności oryginały dokumentów, w tym o których mowa w § 9 ust. 6, umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków, których kopie zostały przekazane do IZ z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej. Jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji Projektu, Beneficjent jest zobowiązany udostępnić podmiotom, o których mowa w ust. 2, inne dokumenty, nawet jeśli nie są związane bezpośrednio z jego realizacją. Przekazanie kopii dokumentów do IZ nie zdejmuje z Beneficjenta obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów przez okres, o którym mowa w ust. § 16 ust. 1 i ich udostępniania podczas kontroli na miejscu;
 - 2) zapewnić dostęp do pomieszczeń kontrolowanego projektu i terenu realizacji projektu, urzędzeń oraz umożliwić dokonanie oględzin środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych zakupionych, leasingowanych, wynajmowanych, dzierżawionych, amortyzowanych lub wytworzonych w ramach Projektu;
 - 3) zapewnić dostęp do związanych z Projektem systemów teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach projektu;
 - 4) udzielać wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji Projektu;
 - 5) zapewnić obecność kompetentnych osób, które udzielą kontrolującym wyjaśnień na temat wydatkowania środków finansowych i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu;

- 6) przekazać na żądanie kontrolujących wyciągi, zestawienia, wydruki, jak również kopie dokumentów, o których mowa w ust. 4 lit 1), a także zapewnić obecność osoby, która w trakcie kontroli będzie uprawniona, w imieniu Beneficjenta, do poświadczenia kopii za zgodność z oryginałem;
 - 7) umożliwić pracownikom podmiotów, o których mowa w ust. 2, utrwalenie przebiegu czynności kontrolnych, poprzez wykonanie fotografii, filmu lub rejestrację dźwięku – w zakresie zgodnym z przedmiotem kontroli;
 - 8) wypełnić zalecenia pokontrolne w zakresie i terminie wskazanym w Informacji pokontrolnej.
5. Kontrolujący w trakcie przeprowadzania kontroli w miejscu realizacji Projektu ma prawo do:
- 1) swobodnego wstępu i poruszania się po terenie podmiotu kontrolowanego, a Beneficjent lub Partner zobowiązany jest mu to prawo zapewnić;
 - 2) wglądu do dokumentów dotyczących działalności podmiotu kontrolowanego w zakresie Projektu, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów związanych z zakresem kontroli, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;
 - 3) sporządzania, a w razie potrzeby żądania sporządzenia niezbędnych do kontroli kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów (w tym dokumentacji fotograficznej) oraz zestawień lub obliczeń sporządzanych na podstawie dokumentów związanych z realizacją projektu;
 - 4) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji celu kontroli;
 - 5) żądania złożenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień/oświadczeń w sprawach dotyczących zakresu kontroli;
 - 6) dostępu do związanych z projektem systemów teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach projektu;
 - 7) swobodnego stosowania środków dowodowych przewidzianych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, którymi w szczególności są: dokumenty, rzeczy, oględziny, opinie biegłych, ustne lub pisemne wyjaśnienia lub oświadczenia, zdjęcia, zapisy na nośnikach elektronicznych np. CD/DVD, pendrive. Beneficjent lub Partner zobowiązany jest to prawo zapewnić kontrolującemu. Nieudostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów, niezapewnienie pełnego dostępu, nieudzielenie wszystkich żądanych wyjaśnień, a także niezapewnienie obecności osób upoważnionych do udzielania wyjaśnień w trakcie kontroli w miejscu realizacji Projektu może zostać uznane za odmowę poddania się kontroli lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli.
6. Beneficjent jest informowany o terminie kontroli w miejscu realizacji Projektu, przynajmniej na 5 dni kalendarzowych przed jej planowanym rozpoczęciem, chyba że kontrola ma charakter kontroli doraźnej. Za skuteczne zawiadomienie o terminie kontroli uważa się dostarczenie pisma za pośrednictwem operatora pocztowego, e-PUAP-u, poczty elektronicznej lub osobiście, za wyjątkiem kontroli doraźnej, o której Beneficjent nie musi być informowany wcześniej.
7. Proces sporządzenia informacji pokontrolnej przez IZ, zgłaszania zastrzeżeń do informacji pokontrolnej przez beneficjenta reguluje art. 27 Ustawy wdrożeniowej.
8. Odmowa podpisania przez Beneficjenta ostatecznej informacji pokontrolnej nie wstrzymuje wdrożenia zaleceń pokontrolnych, a Beneficjent jest zobowiązany do podjęcia w określonym w nich terminie działań naprawczych.
9. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości IZ lub inna instytucja uprawniona na podstawie odrębnych przepisów do przeprowadzenia kontroli, może przeprowadzić kontrolę mającą na celu ponowne sprawdzenie kwalifikowalności wydatków oraz prawidłowości sposobu realizacji

Decyzji.

10. W przypadku powzięcia przez IZ informacji o podejrzeniu powstania nieprawidłowości w realizacji Projektu lub wystąpienia innych istotnych uchybień IZ lub inna instytucja uprawniona na podstawie odrębnych przepisów do przeprowadzenia kontroli może przeprowadzić kontrolę doraźną.
11. Ustalenia IZ oraz podmiotów, o których mowa w ust. 2, mogą prowadzić do korekty wydatków kwalifikowalnych rozliczonych w ramach Projektu.
12. Postanowienia ust. 1-11 stosuje się także do Partnerów.

§ 18

Beneficjent jest zobowiązany przekazywać za pośrednictwem CST2021 do IZ, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania, skany informacji pokontrolnych oraz zaleceń pokontrolnych lub innych dokumentów spełniających te funkcje, sporządzonych w toku kontroli prowadzonych przez uprawnione do tego instytucje, inne niż IZ, jeżeli wyniki tych kontroli dotyczyły Projektu.

Wyodrębniona ewidencja wydatków i kosztów

§ 19

1. Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wszystkich wydatków i kosztów Projektu lub do korzystania z odpowiedniego kodu księgowego w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z Projektem, z wyłączeniem wydatków rozliczanych w oparciu o metody uproszczone wskazane w Podrozdziale 3.10 *Wytycznych kwalifikowalności*.
2. Przez wyodrębnioną ewidencję wydatków i kosztów rozumie się ewidencję prowadzoną w oparciu o ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Beneficjent prowadzący pełną księgowość - księgi rachunkowe zobowiązany jest do prowadzenia, na potrzeby realizowanego przez siebie Projektu, wyodrębnionej ewidencji księgowej zgodnie z zasadami rachunkowości, przez co należy rozumieć ewidencję wyodrębnioną w ramach już prowadzonych przez daną jednostkę ksiąg rachunkowych. System ewidencji księgowej powinien umożliwić sporządzenie sprawozdań i kontroli wykorzystania środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, poprzez wprowadzenie kont syntetycznych, analitycznych i pozabilansowych. W związku z tym, na kierowniku podmiotu, jako organie odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, ciąży obowiązek ustalenia i opisanie zasad dotyczących ewidencji i rozliczania środków otrzymanych w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
3. W przypadku Projektu partnerskiego obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy każdego z Partnerów, w zakresie tej części Projektu, za której realizację odpowiada dany Partner.

Zmiany w Decyzji i Projekcie

§ 20

1. Zmiany w Projekcie wymagają zmiany Decyzji pod rygorem nieważności.
2. Beneficjent zgłasza IZ w formie pisemnej zmiany dotyczące realizacji Projektu przed ich wprowadzeniem i nie później niż 30 dni kalendarzowych przed planowanym zakończeniem finansowym realizacji Projektu.

3. W razie wystąpienia niezależnych od Beneficjenta okoliczności powodujących konieczność wprowadzenia zmian do Projektu, IZ i Beneficjent uzgadniają pisemnie zakres zmian w Decyzji, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji Projektu.
4. W przypadku, gdy w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wartość poszczególnych kategorii wydatków objętych danym postępowaniem jest różna od wartości określonej we wniosku, Beneficjent może zmienić wartość kategorii wydatków objętych postępowaniem o zamówienie publiczne.
5. Zmiany zakładanych produktów realizacji Projektu lub przesunięcia pomiędzy kategoriami wydatków, wynikające z przyczyn innych niż określone w ust. 4, wymagają pisemnego poinformowania IZ. IZ może wyrazić sprzeciw lub wyrazić zgodę i określić zakres zmian Decyzji, w stosunku do planowanych zmian w ciągu 21 dni kalendarzowych od dnia ich zgłoszenia.
6. Decyzja może zostać zmieniona w trybie, o którym mowa w ust. 1 – 5, w przypadku, gdy zmiany nie wpływają na spełnianie kryteriów wyboru projektów w sposób, który skutkowałby negatywną oceną Projektu albo zmiany wynikają z wystąpienia okoliczności niezależnych od Beneficjenta, których nie mógł przewidzieć, działając z należytą starannością, oraz zmieniony projekt w wystarczającym stopniu będzie przyczyniał się do realizacji celów Programu.

Trwałość Projektu

§ 21

1. Obowiązek zachowania trwałości Projektu istnieje w odniesieniu do dofinansowanej w ramach Projektu infrastruktury lub inwestycji produkcyjnych.
2. Trwałość Projektu zgodnie z art. 65 Rozporządzenia ogólnego powinna być zachowana przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, a w przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają ostrzejsze wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.
3. Za datę płatności końcowej, o której mowa w ust. 2, uznaje się:
 - 1) w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową Beneficjentowi przekazywane są środki - datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki Beneficjentowi,
 - 2) w pozostałych przypadkach – datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową.
4. W przypadku niezachowania trwałości Projektu Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu kwoty dofinansowania, o której mowa w § 3 ust. 5 proporcjonalnie do okresu, w którym trwałość projektu nie została zachowana – w trybie określonym w art. 207 UFP, chyba że przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej stanowią inaczej.
5. Naruszenie zasady trwałości następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przesłanek:
 - 1) zaprzestano lub przeniesiono działalność produkcyjną poza region na poziomie NUTS 2, w którym Projekt otrzymał wsparcie,
 - 2) nastąpiła zmiana własności (rozumiana jako rozporządzenie prawem własności) elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,

- 3) nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter Projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.
6. Nie zachodzi naruszenie zasady trwałości w przypadku, gdy Beneficjent zaprzestał działalności produkcyjnej z powodu ogłoszenia upadłości niewynikającej z oszustwa w rozumieniu przepisów art. 65 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego.
7. Do końca okresu trwałości Projektu, Beneficjent zobowiązany jest niezwłocznie informować IZ o wszelkich okolicznościach mogących powodować naruszenie trwałości Projektu.

Uchylenie Decyzji

§ 22

1. IZ może uchylić Decyzję, jeżeli Beneficjent:
 - 1) realizuje Projekt niezgodnie z Decyzją;
 - 2) nie rozpoczął albo zaprzestał realizacji Projektu;
 - 3) nie osiągnął zamierzonego celu Projektu;
 - 4) nie doprowadził do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie określonym przez IZ;
 - 5) nie dostarczył wymaganych lub żądanych dokumentów w szczególności: sprawozdania z realizacji Projektu, wniosku o płatność (w tym płatność końcową) w terminie określonym przez IZ;
 - 6) odmówił poddania się kontroli lub audytowi, w tym nie zadośćuczynił któremukolwiek z obowiązków określonych w § 17;
 - 7) nie dopełnił lub nie realizuje któregokolwiek z obowiązków, o których mowa w § 3 ust. 2, § 5, § 10 - 13, § 16 – 19 oraz § 21;
 - 8) nie wywiązuje się z innych istotnych obowiązków wynikających z Decyzji pomimo wezwania przez IZ;
 - 9) wykorzystał w całości bądź w części przekazane środki na wydatki niezaplanowane we wniosku o dofinansowanie lub niezgodnie z Decyzją;
 - 10) złożył podrobione, przerobione lub stwierdzające nieprawdę dokumenty w celu uzyskania dofinansowania w ramach Decyzji albo wobec Beneficjenta został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości lub gdy Beneficjent pozostaje w stanie likwidacji albo ustanowiono zarząd komisaryczny lub gdy zawiesił swoją działalność albo jest prowadzone postępowanie o podobnym charakterze.
2. W przypadku uchylenia Decyzji przez IZ, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, postanowienia § 14 stosuje się odpowiednio.
3. Decyzja może zostać uchylona na wniosek Beneficjenta, jeżeli zwróci on otrzymane dofinansowanie wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia przekazania środków na jego rachunek w trybie opisanym w § 14.

4. Decyzja może zostać uchylona w wyniku wystąpienia okoliczności, które uniemożliwiają dalsze wykonywanie obowiązków w niej zawartych. Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, postanowienia § 14 stosuje się odpowiednio.

Postanowienia końcowe

§ 23

W sprawach nieuregulowanych Decyzją zastosowanie mają:

- 1) odpowiednie przepisy prawa unijnego, w szczególności:
 - a) Rozporządzenie ogólne;
 - b) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności;
 - c) przepisy unijne w zakresie zasad horyzontalnych;
 - d) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE;
- 2) właściwe akty prawa polskiego, w szczególności:
 - a) Ustawa wdrożeniowa;
 - b) Ustawa o finansach publicznych;
 - c) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny;
 - d) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
 - e) Prawo zamówień publicznych;
 - f) ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
 - g) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;
 - h) rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich;
 - i) ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
- 3) wytyczne jako dokument doprecyzowujący poszczególne prawa i obowiązki Beneficjenta.

§ 24

Integralną część Decyzji stanowią załączniki¹⁴:

Załącznik nr 1 – Wniosek o dofinansowanie nr WND-FEPD.03.01-IZ.00-0001/23;

Załącznik nr 2 – Klauzula obowiązku informacyjnego RODO skierowana do beneficjentów/partnerów/realizatorów, w związku z przetwarzaniem danych osobowych podczas realizacji projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027;

¹⁴ Niepotrzebne skreślić.

Załącznik nr 3 – Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT;

~~**Załącznik nr 4** – Mechanizm monitorowania i wycofania w przypadku finansowania infrastruktury innej niż badawcza ze środków publicznych (jeśli dotyczy);~~

Załącznik nr 5 – Podstawowe obowiązki Beneficjenta programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 w zakresie informacji i promocji;

Załącznik nr 6 – Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania w zakresie obowiązków komunikacyjnych Beneficjenta;

~~**Załącznik nr 7** – Zasady dofinansowania projektu realizowanego w formule „zaprojektuj i wybuduj”;~~

~~**Załącznik nr 8** – Inne¹⁵.~~

¹⁵ Wykreślić lub dopisać odpowiednie załączniki.